



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: **T. C. V.**, narozen X
státní příslušník Vietnamské socialistické republiky
X
zastoupen advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D.
sídlem Opletalova 1417/25, Nové Město, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 20. 6. 2023, č. j. OAM-24659-22/DP-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2023, č. j. OAM-24659-22/DP-2022, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta Mgr. et Mgr. Marka Čechovského, Ph.D.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví

Shodu s prvopisem potvrzuje: Mgr. E. M.

označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl jeho žádost o povolení k dlouhodobému pobytu podle § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 261/2021 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) z důvodu, že žalobce nesplňuje podmínku trestní zachovalosti.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že dne 15. 7. 2022 žalobce podal žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území. Žalovaný zkoumal, zda splňuje podmínky pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu.
3. Jednou z podmínek pro vydání povolení k dlouhodobému pobytu je podle žalovaného skutečnost, že je cizinec osobou trestně zachovalou. Za trestně zachovalého se podle § 174 odst. 1 zákona o pobytu cizinců považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu a současně také nemá v dokladu cizího státu obdobném výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl odsouzen za jednání, které naplňuje znaky trestného činu. Žalobce předložil jako doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů dokument nazvaný „*Potvrzení o bezúhonnosti číslo 1*“. Z jeho obsahu vyplývá, že žalobce je v domovské zemi trestně stíhán za podezření z trestného činu obchodování s drogami. Žalobce tedy s ohledem na záznam o jeho trestním stíhání, který figuruje v dokladu obdobném výpisu z evidence Rejstříku trestů vydaném příslušnými orgány Vietnamské socialistické republiky, se pro účely zákona o pobytu cizinců nepovažuje za osobu trestně zachovalou. Žalobce je trestně stíhán za spáchání činu, který je podle vietnamského i českého práva trestným činem. Z dokladu předloženého žalobcem nevyplývá, že bylo jeho trestní stíhání zastaveno, tedy, že by se na něj mělo hledět jako na osobu trestně bezúhonnou. Předložený doklad vydaný cizím státem lze pokládat za obdobu výpisu z Rejstříku trestů. Žalobce tak nesplňuje podmínku trestní zachovalosti, což je důvodem pro nevydání požadovaného pobytového oprávnění.
4. Nevydat povolení k dlouhodobému pobytu pro nesplnění podmínky trestní zachovalosti je podle žalovaného možné za předpokladu, že důsledky jeho nevydání budou přiměřené jeho důvodu. Při posouzení přiměřenosti musí žalovaný přihlédnout k dopadům rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Žalovaný poměřuje, zda narušení veřejného pořádku, kterého se žalobce spácháním uvedeného trestného činu dopustil, je dostatečně závažným důvodem, aby žalobci s ohledem na jeho rodinný a soukromý život nebylo umožněno dlouhodobě pobývat na území ČR. Jednání žalobce nabylo takové společenské nebezpečnosti, že byla naplněna skutková podstata trestného činu. Normy trestního práva chrání ty nejzákladnější hodnoty lidské, společenské a majetkové. Jednání naplňující skutkovou podstatu trestného činu je samo dosti závažné, aby bylo možno hovořit o závažném narušení veřejného pořádku. Důsledkem napadeného rozhodnutí je nevydání povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobce pozbude oprávnění dlouhodobě na území pobývat a bude muset vycestovat z území ČR, nejspíše do země původu. Otázkou je, zda tento důsledek bude přiměřený důvodu, pro který je toto rozhodnutí vydáváno. Článek 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“) neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu nebo napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (a vzít v úvahu i to, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný a soukromý život v zemi jeho původu. Je proto nutno hodnotit závažnost jeho jednání (např. význam porušené normy, formu zavinění

apod.) na straně jedné a intenzitu zásahu do rodinného a soukromého života cizince na straně druhé.

5. Žalovaný zjistil, že žalobce má na území ČR manželku. Jelikož žalobce na území ČR pobýval výrazně menší část života než v zemi původu, neexistuje v obecné rovině žádná vážnější překážka pro to, aby se opět integroval v prostředí svého domovského státu. Za intenzivní zásah do jeho práva na soukromý a rodinný život však lze považovat skutečnost, že již nebude moci pokračovat na území ČR v soužití s manželkou a dvěma dětmi. Rodinní příslušníci žalobce tak budou stát před volbou pouhých návštěv, či trvalejšího přemístění za žalobcem do země původu. S ohledem na délku pobytu dětí žalobce na území ČR lze očekávat, že si zde již vytvořily trvalejší sociální vazby. Jak varianta odloučení žalobce od jeho rodiny, tak varianta přesídlení rodiny žalobce do země původu proto představují velmi intenzivní zásah do rodinného života žalobce. Na druhou stranu tímto nejsou žalobce a jeho rodinní příslušníci zcela zbaveni možnosti realizovat společný rodinný život. Zbývá tak posoudit, zda jsou takto závažné následky adekvátní důvodům, které vedly k neudělení povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobce se dopustil natolik závažného protiprávního jednání, že nelze ani výše popsaný významný zásah do jeho soukromého a rodinného života považovat za nepřiměřený. Žalovaný rozhoduje s relativně dlouhým odstupem od spáchání trestného činu, nesnížila se společenská škodlivost jednání účastníka řízení natolik, že by bylo možné považovat neudělení dlouhodobého pobytu za neadekvátní. Žalobce musel být při páchaní natolik závažného úmyslného trestného činu vědom možných důsledků také v rovině zákona o pobytu cizinců. Napadeným rozhodnutím na rozdíl od rozhodnutí o správním vyhoštění není žalobci stanovena povinnost z území ČR vycestovat a není mu stanovena doba, po kterou se mu zakazuje na území ČR pobývat. Jakmile bude trestní stíhání žalobce zastaveno, může v zemi původu požádat o vydání oprávnění k pobytu na území ČR. Neudělení pobytového oprávnění obecně může jen výjimečně být nepřiměřeným zásahem do soukromého života cizince. Zásahem do soukromého života by mohl být pouze dlouhodobý zákaz pobytu na území. Podle žalovaného nebude nepřiměřeně zasaženo do soukromého ani rodinného života žalobce.
6. Žalovaný vyrozuměl dne 17. 5. 2023 zástupce žalobce o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Dne 13. 6. 2023 bylo žalovanému doručeno vyjádření žalobce, v němž se uvádí, že splňuje zákonné podmínky pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny; zamítavé rozhodnutí by bylo krajně nepřiměřené z hlediska zásahu do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodinných příslušníků a vedlo by s ohledem na zdravotní stav žalobce a hrozbu vystavení nelidskému zacházení a trestu smrti k ohrožení jeho zdraví a života. K tomu žalovaný uvedl, že není oprávněn předjímat rozhodnutí justičních orgánů v zemi původu žalobce. Z doložených lékařských zpráv nevyplývá, že by žalobce nebyl schopen vycestování a pobytu v zemi původu. S dopady do rodinného a soukromého života účastníka řízení se již dostatečně vypořádal. Žalovanému je z úřední činnosti známo, že žalobci bylo již v minulosti zastaveno řízení o mezinárodní ochraně. Ve věci pobytu žalobce na území ČR již tedy bylo žalovaným vydáno meritorní rozhodnutí.

Žaloba

7. Žalobce namítá, že ze strany žalovaného došlo k nesprávnému výkladu pojmu trestní zachovalosti a v důsledku toho nesprávnému posouzení naplnění podmínky trestní zachovalosti ve smyslu § 46 odst. 3 ve spojení s § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

Žalovaný při posuzování naplnění této podmínky pochybil. Zákon o pobytu cizinců skutečně podmiňuje získání předmětného pobytového oprávnění tzv. trestní zachovalostí. Ustanovení § 174 zákona o pobytu cizinců pojem „trestní zachovalost“ pro účely tohoto zákona vykládá, přičemž za trestně zachovalého se považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu, a současně nemá v dokladu cizího státu obdobným výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl odsouzen za jednání, které naplňuje znaky trestného činu. Zákon o pobytu cizinců zcela záměrně nehovoří o jakémkoliv záznamu, nýbrž specificky o záznamu svědčícím o (pravomocném) odsouzení. Žalobce ke své žádosti přiložil dokument, který žalobce akceptoval jako zmíněný doklad cizího státu obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů. Žalovaný z obsahu tohoto dokumentu zjistil, že v zemi původu je žalobce trestně stíhán za podezření z trestného činu obchodování s drogami, což žalobce nepopírá. Trestní stíhání však dosud běží a k jeho osobě nebyl vynesena rozsudek. Žalobce dále trvá na tom, že se tvrzené trestné činnosti nedopustil a trestní stíhání je proti němu vedeno neprávem. Země jeho původu nemůže být vzhledem k současnému politickému systému považována za zemi s řádně fungujícím justičním systémem. Nedodržování práva na spravedlivý proces je dlouhodobě a soustavně popisováno mezinárodními lidskoprávními organizacemi. Je proto nutné uplatnit zásadu „v pochybnostech ve prospěch obviněného“ a zásadu presumpce neviny. Na několika místech napadeného rozhodnutí žalovaný popisuje žalobce jako osobu trestně stíhanou, nikoliv odsouzenou. Nedbá však znění zákona a vykládá podmínku trestní zachovalosti tak, že k jejímu nenaplnění stačí jakýkoliv záznam v dokládaném výpisu. Takový výklad není možný, jelikož je v přímém rozporu se zněním zákona a zcela popírá smysl a účel ustanovení. Ne všechny evidence, které se považují za obdobné Rejstříku trestů, fungují na totožném principu. Systém používaný v zemi původu žalobce má širší rozpětí zaznamenávaných údajů a eviduje již vedená trestní stíhání. V ČR záznam znamená, že daná osoba byla shledána vinnou a ve věci byl vynesena rozsudek. To ovšem není případ žalobce. Není jasné, z jakého důvodu žalovaný posuzuje jeho trestní bezúhonnost, když tato není pro řízení relevantní. Zákon hovoří o podmínce trestní zachovalosti, kterou definuje. Vzhledem k tomu, že jím doložený doklad cizího státu obdobný výpisu z Rejstříku trestů neobsahuje záznam o odsouzení za jednání, které naplňuje znaky trestného činu, je podmínka trestní zachovalosti v jeho případě naplněna. Absenci trestní zachovalosti nelze v žádném případě vyvozovat z faktu, že bylo zahájeno trestní stíhání, a to navíc v zemi, která je známá nefungující justicí a nedodržováním práva na spravedlivý proces.

8. Dále žalobce namítá nedostatečnost posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že za důvod pro nevydání předmětného povolení k pobytu považuje nesplnění podmínky trestní zachovalosti, poměřoval žalovaný míru narušení veřejného pořádku, kterého se měl žalobce spácháním trestného činu dopustit, s intenzitou dopadu na soukromý a rodinný život žalobce. Žalobce se však tvrzené trestné činnosti nedopustil, trestní stíhání je vedeno v nedemokratické zemi s nefungujícím justičním systémem, a navíc ani za těchto podmínek nebyla jeho vina prokázána a nebyl pravomocně odsouzen. Je proto na něj nutné pohlížet v souladu se zásadou presumpce neviny jako na nevinného. Nelze mít bez dalšího za to, že skutečně jednal v rozporu se zákonem a narušil veřejný pořádek. Žalovaný uvádí, že zákon neumožňuje odsouzeným osobám vydat povolení k dlouhodobému pobytu či dlouhodobý pobyt prodloužit, dokud nebude jejich odsouzení zhlazeno. To ovšem vzhledem k výše uvedenému není případ žalobce.
9. K existenci soukromého a rodinného života žalobce uvádí, že manželka žalobce pobývá na

území ČR na základě povolení k trvalému pobytu. Nesouhlasí s tvrzením, že neexistuje překážka, aby se integroval v prostředí domovského státu. Žalobce je již integrován v ČR. Zemi původu nenavštívil již více než 18 let. Je třeba přihlídnout také k věku žalobce, přičemž opětovná integrace ve státě, který je v současné době již pro něj cizí, by byla náročná. Žalobce nemá v zemi původu žádné vazby a v případě vycestování se nemá kam vrátit. Na území ČR žijí prakticky všichni jeho rodinní příslušníci. Kromě manželky také synové a vnoučata. Celá rodina sdílí společnou domácnost v rodinném domě, který vlastní starší syn žalobce. Manželka žalobce se starším synem společně podnikají, mladší syn v současnosti na území ČR studuje. Žalobce v průběhu předcházejícího řízení rodinnou situaci popsal detailně. Nesouhlasí s tvrzením, že závažnost protiprávního jednání, kterého se měl dopustit, vyváží zásah do soukromého a rodinného života. Důsledky napadeného rozhodnutí jsou v jeho případě ekvivalentní důsledkům uložení správního vyhoštění. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) uvádí, že nelze argumentovat tím, že po vycestování do země původu může znovu požádat o vydání oprávnění k pobytu. Žalobce by navíc byl nucen čekat na zastavení trestního stíhání. Žalovaný se kromě toho v rozporu s § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců téměř nevěnoval posouzení přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k jeho zdravotnímu stavu. Žalovaný okomentoval množství doložených podstatných skutečností pouze jednou stručnou větou a omezil se na závěr bez jakéhokoliv odůvodnění. Rovněž ve vztahu k nebezpečí vystavení nelidskému zacházení a trestu smrti se žalovaný omezil na stručný komentář. Žalovaný sice odkazuje na neoprávněnost předjímání rozhodnutí justičních orgánů země původu, avšak v rámci posouzení míry narušení veřejného pořádku presumuje vinu žalobce. Žalovaný měl povinnost se posouzením těchto skutečností náležitě zabývat, jelikož žalobci hrozí zásah do základních lidských práv garantovaných mezinárodními úmluvami, kterými je ČR vázána.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný se k žalobě do dne rozhodnutí soudu nevyjádřil. V omluvě z jednání stručně uvedl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Žalobce má v dokladu obdobném výpisu z evidence Rejstříku trestů vydaném zemí jeho původu záznam o tom, že spáchal trestný čin. Že v zemi původu nebyl odsouzen, je pouze jeho tvrzení, které nekoresponduje s údajem v uvedeném výpisu. Vyjádření země jeho původu nemusí být úplně přesné. Žalobce od roku 2010 neoprávněně pobývá na území ČR a zneužívá řízení o udělení mezinárodní ochrany. Bylo mu též uloženo správní vyhoštění. Svým jednáním dostatečně prokázal, že nemá prážádný respekt k právnímu řádu ČR.

Splnění procesních předpokladů

11. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud rozhodl bez jednání, neboť byly pro takový postup splněny podmínky podle § 76 odst. 1 s. ř. s.

Posouzení žaloby

12. Žaloba je důvodná.

13. Rozhodovací důvody napadeného rozhodnutí představovaly (i) nesplnění podmínky trestní zachovalosti a (ii) přiměřenost rozhodnutí o zamítnutí žádosti.
14. Podle § 56 odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců ministerstvo vnitra dlouhodobé vízum cizinci neudělí, jestliže nesplňuje podmínku trestní zachovalosti (§ 174) za podmínky, že důsledky neudělení dlouhodobého víza budou přiměřené důvodu pro neudělení dlouhodobého víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstvo přihlíží zejména k dopadům tohoto neudělení do soukromého a rodinného života cizince.
15. Podle § 174 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců se za trestně zachovalého pro účely tohoto zákona považuje cizinec, který nemá ve výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl pravomocně odsouzen za spáchání trestného činu.
16. Podle § 174 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců se za trestně zachovalého pro účely tohoto zákona považuje cizinec, který nemá v dokladu cizího státu obdobném výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl odsouzen za jednání, které naplňuje znaky trestného činu.
17. Jde-li o žalobní námitku stran posouzení podmínky trestní zachovalosti, uvádí soud, že z § 174 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že za trestně zachovalého se nepovažuje cizinec, který byl *pravomocně odsouzen* za spáchání trestného činu, tj. pravomocně odsouzen soudy v trestním řízení (srov. zákon č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů a evidenci přestupků, ve znění účinném do 30. 6. 2024). Jestliže pak zákon hovoří o *dokladu* cizího státu *obdobném výpisu z evidence Rejstříku trestů* obsahujícím záznam, že byl *odsouzen* za jednání, které naplňuje znaky trestného činu, musí se jednat o takovou formu soudního rozhodnutí, na kterou se hledí jako na *odsouzení* za spáchání trestného činu.
18. Součástí správního spisu je překlad Potvrzení o bezúhonnosti Lidového výboru kraje Nghe An, justičního oddělení, Vietnamské socialistické republiky ze dne 15. 6. 2022 o tom, že žalobce „*spáchal trestný čin, ale nyní není žádné disciplinární opatření. Dne 22/8/2005 policie proti drogovým zločinům v kraji Nghe An zatkla a začala stíhat za obchodování s drogami.*“ Dále je v něm mimo jiné obsažen překlad Zatýkácího příkazu Policie provincie Nghe An, Úřadu policejního vyšetřování č. 24, Vietnamské socialistické republiky ze dne 24. 9. 2005. Z něj vyplývá, že dne 22. 8. 2005 bylo rozhodnuto o trestním stíhání žalobce pro nelegální obchodování s omamnými a psychotropními látkami, a proto se vydává na žalobce zatýkácí příkaz.
19. Z podkladů obsažených ve správním spise tak vyplývá, že orgány země původu žalobce zahájily v jeho věci trestní stíhání pro nelegální obchodování s omamnými a psychotropními látkami a byl na jeho osobu vydán zatýkácí příkaz. Záznam o odsouzení žalobce soudem v trestním řízení, nebo dokonce o vydání jiného („mírnějšího“) rozhodnutí, kterým by byl shledán vinným ze spáchání jednání, pro něž se trestní řízení vede (rozhodnutí o tzv. „odklonu“ v trestním řízení, rozhodnutí o správním trestu aj.), však v Potvrzení o bezúhonnosti ze dne 15. 6. 2022 obsažen není. Jestliže zákon pro závěr o trestní nezachovalosti vyžaduje, aby z dokladu cizího státu obdobného výpisu z evidence Rejstříku trestů vyplývalo, že byl cizinec odsouzen za jednání, které naplňuje znaky trestného činu, nemůže být za takový případ považována situace, kdy z výpisu vyplývá pouze to, že bylo pro určité jednání, které naplňuje znaky trestného činu, „pouze“ zahájeno trestní stíhání. Podle soudu by se jednalo o příliš extenzivní výklad § 174 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

20. Proto závěr žalovaného, že žalobce má v dokladu státu svého původu obdobném výpisu z evidence Rejstříku trestů záznam, že byl odsouzen za jednání, které naplňuje znaky trestného činu, je v rozporu se správním spisem.
21. Jde-li pak o žalobní námitku ohledně posouzení přiměřenosti rozhodnutí, uvádí soud následující:
22. Podle čl. 8 Úmluvy má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
23. V oblasti zásahů do soukromého a rodinného života cizince existuje bohatá judikatura Evropského soudu pro lidská práva, která stanoví řadu kritérií pro posuzování souladu zásahů do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy (srov. např. *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek ze dne 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; *Nunez proti Norsku*, rozsudek ze dne 28. 6. 2011, č. 55597/09, § 70; *Konstantinov proti Nizozemsku*, rozsudek ze dne 26. 4. 2007, č. 16351/03, § 52; či *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57-58; blíže srov. Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J. Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, str. 958-959).
24. Podle judikatury NSS a Evropského soudu pro lidská práva musí být v cizineckých věcech brány v potaz zejména následující faktory: (1) povaha a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem); (2) délka pobytu cizince v hostitelském státě; (3) doba, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) stěžovatelova rodinná situace (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující opravdovost rodinného života páru); (5) počet nezletilých dětí a jejich věk; (6) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen (tj. vliv na ekonomický, osobní a rodinný život jednotlivce, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v hostitelském členském státě na základě samostatného pobytového oprávnění); (7) rozsah a intenzita vazeb na hostitelský stát (příbuzní, návštěvy, jazykové znalosti apod.); (8) imigrační historie dotčených osob (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); a (9) věk a zdravotní stav dotčeného cizince [srov. zejména *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, rozsudek ze dne 31. 1. 2006, č. 50435/99, § 39; a *Üner proti Nizozemsku*, rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, č. 46410/99, body 57 a 58].
25. Soud vycházejí z uvedených judikturních kritérií se nejprve zabýval otázkou, zda napadené rozhodnutí není zatíženo vadou řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti, a shledal, že v části týkající se posouzení případného dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce trpí rozhodnutí nedostatkem důvodů v takovém rozsahu a intenzitě, jež je činí nepřezkoumatelným.
26. Celkově vzato pasáž odůvodnění napadeného rozhodnutí věnující se případným dopadům do soukromého a rodinného života žalobce totiž z velké části pomíjí vyjádření žalobce z předcházejícího správního řízení a podklady obsažené ve správním spisu. Nelze ji proto v tomto konkrétním případě pokládat za dostačující. To je patrné také při pouhém srovnání žalovaným uvedených skutečností (srov. body 4 až 6 tohoto rozsudku) s neuzavřeným výčtem faktorů, které je podle výše uvedené judikatury a § 174a odst. 1 zákona o pobytu

cizinců třeba brát při posuzování přiměřenosti v cizineckých věcech v úvahu. Žalobce učinil v předcházejícím řízení řadu tvrzení týkajících se zejména existence rodinného života na území ČR (vztahy mezi rodinnými příslušníky, situace v rodině, absence vazeb na zemi původu aj.) a jeho zdravotního stavu. K těmto tvrzením pak předložil řadu dokladů (snažících se prokázat mimo jiné zhoršující se zdravotní stav a odkázanost na péči rodinnými příslušníky). Na tato tvrzení a žalobcem předložené doklady žalovaný reagoval nedostatečně, posouzení některých kritérií je příliš stručné a někdy spekulativní (např. rozhodování rodinných příslušníků stran společného života se žalobcem, možnost reintegrace žalobce v zemi původu, posouzení zdravotního stavu žalobce). Aniž by soud předjímal konečné stanovisko ohledně přiměřenosti rozhodnutí z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života žalobce, je zřejmé, že stávající odůvodnění napadeného rozhodnutí neobstojí, jelikož závěr, že dopad rozhodnutí není nepřiměřený, žalovaný nepodložil dostatečnými důvody.

27. Na podkladě hodnocení provedeného žalovaným tedy soud nemohl předmětný žalobní bod meritorně přezkoumat, neboť z napadeného rozhodnutí nejsou seznatelné důvody, jež vedly k závěru (který však nemusí být *a priori* nesprávný), že dopad napadeného rozhodnutí do života žalobce není nepřiměřený. Napadené rozhodnutí je proto z uvedených důvodů nepřezkoumatelné.
28. Ačkoliv tak soud činí nad rámec nezbytného odůvodnění, pro úplnost uvádí, že nepřezkoumatelné posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí neshledal, jde-li o žalobcem tvrzené nebezpečí hrozící mu v zemi původu v souvislosti s jeho trestním stíháním. Z hlediska Úmluvy totiž postačuje, pokud má žalobce na vnitrostátní úrovni dostupné právní prostředky, jimiž lze dosáhnout ochrany práv a svobod v Úmluvě zakotvených, a to bez ohledu na jejich formu (srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 4. 5. 2000, *Rotaru proti Rumunsku*, stížnost č. 28341/95, bod 67, a ze dne 17. 10. 2013, *Budrevich proti České republice*, stížnost č. 65303/10, bod 101). Žalobci přitom svědčí k ochraně jeho základního práva jiný právní prostředek, neboť jeho situaci by v takovém případě bylo možné adekvátně řešit prostřednictvím víza za účelem strpění podle § 33 zákona o pobytu cizinců. Vízum za účelem strpění jako dostatečně účinný prostředek k ochraně základních práv cizince shledal NSS v případě možného porušení závazku *non-refoulement*, který vyplývá mimo jiné z čl. 2 a 3 Úmluvy (srov. např. rozsudek ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022-27). V rozsudku ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-47, NSS mimo jiné uvedl, že „[j]e-li následně – v důsledku povinnosti opustit území státu – ve hře ohrožení nějakých základních práv (např. práva na život, práva nebýt podroben mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, nebo koneckonců i práva na respektování soukromého a rodinného života), slouží k jejich ochraně jiné právní prostředky (poskytnutí mezinárodní ochrany, jiné pobytové tituly, např. za účelem strpění pobytu pro existenci překážek vycestování atp.)“. Otázky práva na soukromý a rodinný život se však (s ohledem na povahu pobytového oprávnění, o které žalobce žádal) tyto závěry v projednávané věci netýkají a ta musí být v rámci posouzení přiměřenosti eventuálního zamítnutí žádosti dostatečně vyhodnocena.
29. Jelikož soud shledal, že skutkový stav, který žalovaný vzal za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisovým materiálem a že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, pro nadbytečnost se již nezabýval dalšími žalobními námitkami.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

30. Ze shora uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí bez jednání zrušil dílem pro nedostatky skutkových zjištění podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a dílem jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Zároveň věc podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
31. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku za řízení ve výši 3 000 Kč a nákladů zastoupení ve výši 8 228 Kč. Ty tvoří odměna za dva úkony právní služby po 3 100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a dále náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Společnost AK Čechovský & Václavek, s.r.o., IČO: 24237639, jejímž prostřednictvím zástupce žalobce vykonává advokacii, je plátkyní DPH. Žalobci proto náleží rovněž náhrada za tuto daň ve výši 1 428 Kč (21 % z částky 6 800 Kč). Náhradu nákladů řízení soud uložil žalovanému zaplatit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.) k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. října 2023

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce